

VM 5/315/2004

Pöytäkirja, joka laadittiin valtiovarainministeriön ja Palkansaajajärjestö Pardia ry:n välillä Helsingissä 10.5.2004 aloitetuista ja 16.9.2004 päätetyistä keskusneuvotteluista, jotka koskivat Keskusrikospoliisin tietoliikennetarkastajien ja – ohjaajan virkojen tehtävien poliisitoimen virkasuhteisen henkilöstön palkkausjärjestelmän uudistamisesta 29.11.2002 tehdyn tarkentavan virkaehtosopimuksen mukaista vaatavuustasoa.

Valtiovarainministeriötä edustivat hallitusneuvos Tuomo Vainio (puheenjohtaja) ja ylitarkastaja Mika Saarinen (sihteeri) sekä Palkansaajajärjestö Pardia ry:tä lakimies Ari Komulainen ja Suomen Tietoliikennetekniset ry:n puheenjohtaja Heikki Santala. Sisäasiainministeriötä edusti neuvotteleva virkamies Edvard von Flittner. Asiantuntijana oli paikalla apulaispäälikkö Jari Liukku Keskusrikospoliisista

Asiantuntijoina olivat kuultavina tietoliikennetarkastaja, luottamusmies Pertti Keinänen Poliisin tietohallintokeskuksesta (PTHK), sekä [titteli] Janne Paavola, Länsi-Suomen lääninhallituksesta.

1 §

Palkansaajajärjestö Pardia ry oli pyytänyt keskusneuvotteluja 19.4.2004 valtiovarainministeriöön saapuneella kirjeellään. Sisäasiainministeriön ja Suomen Tietoliikennetekniset ry:n välillä käydyt paikallisneuvottelut olivat päättyneet 17.3.2004. Paikallisneuvotteluissa osapuolet olivat valtion virkaehtosopimusasioiden pääsopimuksen 5 §:n 6 momentin mukaisesti sopineet asian saattamisesta keskusneuvotteluissa käsiteltäväksi. Keskusneuvotteluja oli vaadittu ja niiden aloittamisesta oli sovittu pääsopimuksen 6 §:n mukaisesti.

Puheenjohtaja totesi keskusneuvottelut alkaneiksi. Sovittiin, että pöytäkirjan tarkastavat puheenjohtaja ja Komulainen.

2 §

Neuvottelujen kohteena oli erimielisyys kahden tietoliikenneohjaajan ja yhden tietoliikennetarkastajan virkojen sijoittamisesta poliisin uutta palkkausjärjestelmää koskevan tarkentavan virkaehtosopimuksen (jäljempänä palkkausjärjestelmäsopimus) mukaisille vaatavuustasoille Keskusrikospoliisissa ja siten virkoihin nimitettyjen henkilöiden uuden palk-

kausjärjestelmän mukaisesta peruspalkasta. Mainitut virat oli uuden palkkausjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä sijoitettu virkojen tehtävien vaativuuden perusteella vaativuustasolle 40.06. Ennen paikallisneuvotteluja erimielisyyksiasia oli käsitelty palkkausjärjestelmäsopimuksen 11 §:n 2 momentissa tarkoitettussa viraston palkkatyöryhmässä, jossa oli vaadittu virkojen sijoittamista vaativuustasolle 40.10 - 40.12. Työryhmä oli ratkaisuehdotuksessaan 17.12.2003 esittänyt, ettei muutosvaatimusta hyväksytä.

Sisäasiainministeriön ja Suomen Tietoliikennetekniset ry:n välillä käydyissä paikallisneuvotteluissa järjestöosapuoli oli katsonut, ettei suoritettu vaativuusluokitus vastaa 29.11.2002 palkkausjärjestelmäsopimuksen ehtoja ja vaatinut vaativuusluokituksen oikaisua nykyiseltä vaativuustasolta 40.06 virkoihin nimitettyjen henkilöiden kokemuksen perusteella vaativuustasolle 40.12 ja joka tapauksessa vähintään tasolle 40.10.

Paikallisneuvottelujen kuluessa viraston palkkatyöryhmässä esitetty muutosvaatimus uudistettiin palkkausjärjestelmäsopimuksen 11 §:n 4 momentin nojalla vielä poliisin ylijohdon palkkatyöryhmässä, joka ei ratkaisuehdotuksessaan 5.2.2004 puoltanut vaatimusta. ***Ratkaisuehdotukseen liitettiin eriävä mielipide.***

Sisäasiainministeriön puolesta paikallisneuvotteluissa oli katsottu, että puheena oleviin virkoihin kuuluvat tehtävien vaativuus vastaa Keskusrikospoliisin määrittämällä tavalla parhaiten poliisihallinnon ammatti- ja asiantuntijatehtävien perustoimenkuvien mukaista ammattitehtävän vaativan toimen perustoimenkuvaa. Vaatimusta vaativuusluokituksen oikaisemisesta ei oltu hyväksytty ja paikallisneuvottelut olivat päättyneet erimielisinä.

3 §

Keskusneuvotteluissa Palkansaajajärjestö Pardia ry:n puolesta uudistettiin mitä asiassa oli paikallisneuvotteluissa esitetty. Palkansaajajärjestö Pardia ry:n mukaan erimielisyydessä on ensisijaisesti kysymys virkojen tehtävien vaativuuden arvioinnin ja sen perusteella suoritettujen vaativuustason määrittämisen virheellisyydestä sekä vaativuusluokituksen soveltamisesta palkkausjärjestelmäsopimuksen ja sen allekirjoituspöytäkirjan liitteenä olevien vaativuustasojen kuvausten ja perustoimenkuvien vastaisesti. Palkkausjärjestelmäsopimuksen mukaan arvioituna virat tulee tehtävien vaativuuden perusteella sijoittaa vähintään vaativuustasolle 40.10 ja virkoihin nimitettyjen henkilöiden kokemuksen perusteella tasolle 40.12.

Virkamiesten lähin KRP:n esimies, joka on vaativuusarvioinnin työnantajan edustajana suorittanut, katsoo kirjallisessa lausunnossaan myöskin yhtäpitävästi näiden tehtävien kuuluvan tasolle 4.10 (tehtävien mukainen vaativuustaso).

Asiantuntijana kuultu tietoliikennetarkastaja Pertti Keinänen on ollut kaikissa niissä poliisihallinnon työryhmissä mukana, joissa ammatti- ja asiantuntijatehtävien vaativuusluokituksia on suunniteltu ja käsitelty; kuten Paavolan ja Riipan työryhmät. Keinänen on ollut poliisin palveluksessa tietoliikenne- ja it-tehtävissä yli neljäkymmentä vuotta. Pääluottamusmiehenä hän on ollut koko ajan hyvin perillä myöskin KRP:n henkilöstön näistä tehtävistä. Lisäksi Keinänen on esimiehenä suorittanut koko Länsi-Suomen läänin it-henkilöstön vaativuusluokitukset, ja osallistunut koko PTHK:n henkilöstön yhdenmukaisen vaativuusluokituksen varmistamiseen.

Pertti Keinänen kertomuksen mukaisesti vaativuusluokitusten valmistelun aikana KRP:n kyseisten virkamiesten tehtävien sijoittamisessa tasolle 40.10 ja 40.12. vallitsi

täysi yksimielisyys; myöskin KRP:n edustaja osalta. Keinäsen mukaan mitään epäselvyyttä, etteikö luokituksia olisi näin myös tarkoitettu, ei ollut.

Muutokset luokituksiin on siten tehty KRP:ssa vasta yksimielisiin työryhmien raportteihin perustuvien ja tarkentavien virkaehtosopimusten solmimisten jälkeen.

Janne Paavon kertomus oli samansuuntainen Keinäsen kanssa. Myöskin Paavolan mukaan työryhmän työ ja raportit olivat yksimielisiä, eikä puheena olevista KRP:n virkamiesten tehtävien raportissa olevista vaativuusluokkiin 40.10 ja 40.12 sijoittamisesta ollut erimielisyyttä.

Lisäksi keskusneuvotteluissa esitettiin perusteena vaatimuksille se, että joka tapauksessa sopimuksen allekirjoituspöytäkirjan liitteenä olevissa perustoimenkuvissa on mainituilla tasoilla ilmoitettu esimerkkitehtävinä juuri näihin virkoihin kuuluvat tehtävät, kansainvälinen viestiliikenne ja sanomaprosessointi. Ennen palkkausjärjestelmäsopimuksen tekemistä toimineiden vaativuustasojen kuvauksia ja perustoimenkuvia käsitelleiden työryhmien, erityisesti ns. Paavolan työryhmän, työn yhteydessä sovitun mukaisesti erimielisyyden kohteena olevat virat olisi siten pitänyt sijoittaa vaativuustasolle 40.10 ja kokemuksen perusteella tasolle 40.12. Valmistelussa kansainvälinen viestiliikenne ja sanomaprosessointi olivat olleet konkreettisesti esillä esimerkkeinä mainittujen vaativuustasojen tehtävistä ja tällöin oli vallinnut yksimielisyys siitä, että erimielisyyden kohteena olevat virat näiden tehtävien perusteella kuuluvat vähintään vaativuustasolle 40.10. Sopimuksen tekemisen jälkeen suoritettua vaativuustason määrittämisessä virkojen vaativuustasoksi määritettiin kuitenkin 40.06.

Palkansaaajajärjestö Pardia ry:n puolesta painotettiin erityisesti sitä, että sekä uuden palkkausjärjestelmän kehittämistä ja sen soveltamista koskevissa yksimielisissä työryhmissä, kuten esimerkiksi Paavolan, sekä Riipan työryhmissä, oli myöskin KRP:n edustus mukana. Mitään erimielisyyttä ei ollut eikä esitetty kyseisten virkamiesten tehtävien sijoittamisesta vaativuustasoille 40.10 ja 40.12. Sisäasiainministeriön poliisiosasto lisäksi kirjeessään KRP:lle huomautti Riipan työryhmän raportin mukaisista vaativuusluokituksista poikkeamisesta.

Palkansaaajajärjestö Pardia ry:n mukaan ATK-henkilöstön palkkaus pitää lisäksi jo samapalkkaisuutta koskevan normistonkin perusteella olla samalla tasolla maakunnissa ja Keskusrikospoliisissa koska ATK-henkilöstön virkoihin kuuluvat tehtävät maakunnissa ovat lähes samanlaisia kuin nyt puheena olevien virkojen tehtävät. Nyt ATK-henkilöstön virat maakunnissa on sijoitettu selvästi korkeammille vaativuustasoille.

Vastaavat virat ja tehtävät on PTHK:ssa sijoitettu vaativuusluokkiin 40.11 ja 40.12, ja esimiestehtäviä sisältävät vaativuusluokkiin 40.13-40.15. Aiemmin KRP:n viestiliikennetehtävät A-palkkajärjestelmässä oli sijoitettu nimenomaan kansainvälisestä viestiliikenteestä johtuen yhtä palkkausluokkaa maakuntien virkoja korkeammalle. Uuden palkkausjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä ei tehtävien välillä ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Tätä näkemystä vahvistaa lisäksi se, että KRP:n kyseisten virkamiesten palkkausta tarkistettiin järjestelyvarojen käytön yhteydessä vielä juuri ennen uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoa; vertailukohtana maakuntien viesti- ja it-tehtävien palkkaus. Vertaustulokset perustuu nimenomaan yhdenvertaisuuteen poliisin koko uuden palkkausjärjestelmän sisällä; eikä ollenkaan/yksinomaan KRP:n sisällä.

Virkojen vaativuusluokkiin sijoittelua koskevat palkkausjärjestelmäsopimuksen määräykset

Palkkausjärjestelmäsopimuksen 3 §:n mukaan peruspalkka määräytyy virkamiehen hoitaman tehtävän vaativuustason mukaan. Sopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 1 §:n mukaan vaativuustasojen toimenkuvauksissa on määritelty yleisellä tasolla ne tehtävät, jotka kyseiselle vaativuustasolle sijoitettavan virkamiehen työtehtäviin tulisi kuulua. Toimenkuvia täydentävät osaamis- ja tehtäväalueiden määrittelyt ja perustoimenkuvat. Vaativuustaso määräytyy aina virkamiehen todellisten työtehtävien mukaan siten, että hänen työtehtäviään verrataan yleiseen vaativuustason toimenkuvaan ja siinä määriteltyihin tehtäviin. Vaativuustasojen toimenkuvaukset ovat allekirjoituspöytäkirjan liitteenä.

Poliisihallinnon ammatti- ja asiantuntijatehtävien vaativuustasojen toimenkuvauksen mukaan vaativuustaso 40.06 on ammattitehtävien vaativa toimi, taso 40.10 asiantuntijatehtävien vaativa toimi ja taso 40.12 asiantuntijatehtävien erikoistoimi. Vaativuustason 40.06 toimenkuvan mukaan toimen koulutustavoitteena on opistotason koulutus tai ammattitutkinto sekä alakohtainen lisäkoulutus. Toimi edellyttää itsenäistä yksikkökohtaista tuotantopanosta jollakin osaamis- ja tehtäväalueella. Tehtäviä tehdään ohjeistuksen mukaan eikä kukaan valvo menetelmiä. Vaativuustason 40.10 toimenkuvan mukaan koulutustavoitteena on vähintään opistotason koulutus tai vastaava ammattikorkeakoulututkinto tai alempi korkeakoulututkinto sekä merkittävä alakohtainen lisäkoulutus. Toimi edellyttää merkittävä itsenäistä tuotantopanosta virastossa tai kapea-alaisella vastuualueella hallinnossa. Toimenkuvaan sisältyy lisäksi kehittämistehtäviä. Vaativuustason 40.12. toimenkuvassa on edellä esitetyn lisäksi mm. koulutustavoitteena merkittävä alakohtainen lisäkoulutus. Toimi edellyttää itsenäistä tuotantopanosta usealla laaja-alaisella vastuualueella virastossa ja lisäksi laaja-alaisella vastuualueella hallinnossa. Vaativuustasolle sijoitettu henkilö toimii myös poliisihallinnon asiantuntijana tai edustajana omalla vastuualueellaan hallinnossa. Toimenkuva edellyttää lisäksi poikkeuksellisen syvää asiantuntemusta jollakin osaamisalueella. Esimerkkeinä ATK-tehtävistä on tasoilla 40.10 ja 40.12 mainittu kansainvälinen viestiliikenne ja sanomaprosessointi sekä isompien yksiköiden pääkäyttäjän tehtävät (40.10) tai vastuu viestiliikennepäivystyksen toiminnasta (40.12).

Vaativuustasojen kuvauksen mukaan vaativuustasoon 40.06 kuuluu vastuuna tuloksista yksikkökohtainen tulosvaikutus, joka tässä tapauksessa tarkoittaa vaikutusta viestiliikennekeskuksen tulokseen. Ongelmanratkaisu tapahtuu ohjeistuksen mukaan, mutta oman vastuualueen tehtävät suoritetaan muuten itsenäisesti. Vaativuustasoilla 40.10 ja 40.12 vastuuna tuloksista on merkittävä virastokohtainen tulosvaikutus jopa usealla osaamis- ja tehtäväalueella ja lisäksi tehtävällä voi olla vaikutusta hallinnon tulokseen jollakin (40.10: kapea-alaisella) osaamis- ja tehtäväalueella. Tällä tarkoitetaan vaikutusta Keskusrikospoliisin sekä jopa koko poliisihallinnon toiminnan tuloksellisuuteen. Ongelmanratkaisussa on kysymys ohjeiden soveltamisesta ja tulkinnasta. Toimet sisältävät lisäksi kehittämistehtäviä sekä (40.12) uuden tiedon hankintaa ja yhdistämistä. Tasolle sijoitettuun virkaan nimetty henkilö myös ratkaisee yksittäisiä rajallisia tapauksia annettujen ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti ja tasolla 40.12 toimii poliisihallinnon asiantuntijana tai edustajana omalla vastuualueellaan hallinnossa.

Virkojen toimenkuvaukset

Erimielisyyden kohteena olevien tietoliikenneohjaajien ja tietoliikennetarkastajan virkojen toimenkuvien mukaan tehtäviin kuuluu kansainvälisen viestiliikenteen hoitaminen ja sii-

hen liittyvä päivystäminen sekä sanomaprosessointi. Edelleen toimenkuvien mukaan tehtävän merkitys on huomattava, erityisesti yksikön ja viraston viestiliikenteen kannalta ja merkittävä koko poliisiorganisaatiolle ja yhteistyöviranomaisille. Kysymys on itsenäisestä tehtävien hoitamisesta. Toimenkuvan mukaan tehtävään ei ole koulutusvaatimusta. Toimenkuvien mukaan tehtäviin kuuluu kansainväliseen viestiliikenteeseen liittyvä sanomaprosessointi. Sanomaprosessointi tarkoittaa viestien vastaanottamista, lähettämistä ja edelleen jakelua sekä sanomiin tulevien alkumerkintöjen ja tiettyjen kirjausmerkintöjen tekemistä. Virkamies ei joudu prosessoinnissa laatimaan sanomia tai ottamaan vastuuta sanomien sisällöstä tai sisällöstä mahdollisesti johtuvien tehtävien suorittamisesta. Sisältövastuu, ohjaus ja kokonaisvastuu on aina esimiesasemassa toimivilla poliisimiehillä. Vastavain virkanimikkein perustetuissa poliisin ATK- ja IT -tehtävissä on kysymys tietojärjestelmien ja -verkkojen toiminnan turvaamisesta ja vaativammassa tehtävissä järjestelmien ja verkkojen suunnittelemisesta, kehittämisestä ja ylläpidosta. Tällaisia tehtäviä ovat Poliisin tietohallintokeskuksen ATK- ja IT -tukihenkilöiden tehtävät. Myös Keskusrikospoliisin hallinto-osaston palveluksessa on henkilöitä, jotka tekevät viraston viestiliikennekeskuksen atk-järjestelmiin liittyviä atk-tehtäviä. Nämä henkilöt eivät ole tietoliikennetarkastajia tai -ohjaajia.

Virkojen tehtävät eivät edellä esitetyn mukaisesti poikkeakaan muista poliisihallinnon perusuoritusasteen ammattitehtävistä tai vaativista ammattitehtävistä taikka niiden vaativuuksista. Virkojen toimenkuviin ei kuulu asiantuntijatehtäville ominaista tulosvaikutusta eivätkä toimenkuvat edellytä soveltavaa ja tulkitsevaa ongelmanratkaisua. Toimenkuviin ei myöskään kuulu kehittämistehtäviä. Virkojen tehtävät eivät nimikkeistään huolimatta ole ATK- tai IT -tehtäviä vaan omanlaisiaan ammattitehtäviä, joita ei tehdä edes Keskusrikospoliisin muissa yksiköissä. Tästä syystä ATK- tai IT-henkilöstön vaativuuksiluokitukset tai perustoimenkuvat ja niihin sisältyvät esimerkit ATK-tehtävistä eivät sovellu nyt puheena olevien virkojen vaativuuksiluokituksen oikeellisuuden tarkastelun perusteeksi.

Vaativuuksiluokituksen soveltaminen erimielisyyden kohteena oleviin virkoihin

Keskusrikospoliisin tietoliikenneohjaajien ja tietoliikennetarkastajan virkojen toimenkuviin ei liity sellaista vähimmäiskoulutustavoitetta, joka selkeästi kuuluu vaativuuksitasoon 40.10 tai 40.12. Virat eivät myöskään edellytä itsenäistä tuotantopanosta usealla laaja-alaisella vastuualueella virastossa ja laaja-alaisella vastuualueella poliisihallinnossa. Virkojen toimenkuvat eivät sisällä merkittävää virastokohtaista tulosvaikutusta usealla osaamis- ja tehtäväalueella eikä toimenkuviin kuulu ratkaista yksittäisiä rajallisia tapauksia annettujen ohjeiden ja periaatteiden mukaisesti tai toimia poliisihallinnon asiantuntijana tai edustajana omalla vastuualueellaan hallinnossa.

Vaativuuksitaso 40.06 on tason kuvauksen mukaan ammattitehtävien vaativa toimi, joka perustoimenkuvan mukaan soveltuu yksikköä palvelevissa perustehtävissä pitkään toimineille ja sisältää itsenäisen yksikkökohtaisen tuotantopanoksen jollakin osaamis- ja tehtäväalueella, mutta jossa tehtäviä tehdään ohjeistuksen mukaan. Vaativuuksitason kuvauksen mukaan tasolle kuuluvilla tehtävillä on yksikkökohtainen tulosvaikutus ja tehtäviin liittyvä ongelmanratkaisu tapahtuu ohjeistuksen mukaan. Erimielisyyden kohteena olevien tietoliikenneohjaajien ja -tarkastajan henkilökohtaisten toimenkuvien mukaan tehtäviä ovat kansainvälinen viestiliikenne, Interpol, Europol ja BDL. Kysymys on sataprosenttisesti viestiliikenteen hoitamisesta ja siihen liittyvästä päivystämisestä sekä sanomaprosessoinnista. Tehtävän merkitys on huomattava erityisesti yksikön ja viraston viestiliikenteen kannalta. Tehtävä ei edellytä varsinaista täsmällistä koulutusta. Virkojen toimenkuva ei edellä esitetyn mukaisesti vaadi pitkää kokemusta riippumatta siitä, että tehtäviä hoitavilla henkilöillä saattaa olla pitkään kokemus mainituissa tehtävissä. Toimenkuvaan kuuluvien tehtävien

ongelmanratkaisutilanteissa pääpaino on käsikirjatyyppisten ohjeiden mukaan toimimisella. Tehtävät ovat rutiiniluonteisia eivätkä edellytä poikkeuksellisen syvää asiantuntemusta.

Vastaavalle vaativuustasolle 40.06 on sijoitettu myös Keskusrikospoliisin palveluksessa samankaltaisissa tehtävissä toimivien tietopalvelusihteerien virat. Erityisesti viestiliikennekeskuksessa tietopalvelusihteerien toimenkuvat vastaavat pääosiltaan täysin keskuksen tietoliikenneohjaajien ja –tarkastajan toimenkuvia. Viestiliikennekeskuksen tietopalvelusihteerit hoitavat kuitenkin lisäksi Schengen-yhteistyöhön liittyvää tietojen vaihtoa ja Schengen tietojärjestelmässä olevien kuulutusten tarkistuksia. Vähänkään epävarmoissa tilanteissa tarkistukset on kuitenkin aina alistettava esimiesten ratkaistavaksi. Tehtävä edellyttää vahvaa ATK-osaamista ja hyvää kielitaitoa. Lisäksi osalla tietopalvelusihteereistä on palvelussuhteen aikana saamansa erityiskoulutuksen perusteella erityisvastuualueena eri viestiliikennejärjestelmien pääkäyttäjän tehtäviä (virka on tällöin sijoitettu vaativuustasolle 40.07). Näin tietopalvelusihteerien toimenkuvassa on myös liityntöjä poliisin ATK-henkilöstön toimenkuviin, joita tietoliikenneohjaajien ja –tarkastajan toimenkuvassa ei ole.

Mitä tulee ns. maakuntien ATK-henkilöstöön, kysymys on jo edellä viitatuista Poliisin tietohallintokeskuksen asiakaspalveluyksikön (valtakunnallinen ATK- ja IT -tuki) ja Keskusrikospoliisin hallinto-osaston (KRP:n ATK- ja IT -tuki) palveluksessa olevista ATK- ja IT-asiantuntijoista, joiden tehtävät edellä esitetyn mukaisesti poikkeavat täysin erimielisyyden kohteena oleviin virkoihin kuuluvista tehtävistä.

Edellä esitetyn mukaisesti nyt puheena olevat tietoliikenneohjaajien ja tietoliikennetarkastajan virat on sijoitettu palkkausjärjestelmäsopimuksen ja sen allekirjoituspöytäkirjan sekä pöytäkirjan liitteenä olevien ammatti- ja asiantuntijatehtävien vaativuustasokuvausten ja perustoimenkuvien mukaisesti vaativuustasolle 40.06. Virkojen sijoittamisen vaativuustasolle 40.06 on 17.12.2003 vahvistanut myös viraston palkkatyöryhmä ja 5.2.2004 poliisin ylijohdon palkkatyöryhmä. Samalle vaativuustasolle on sijoitettu myös viestiliikennekeskuksessa samanlaisissa tai samankaltaisissa tehtävissä toimivat tietopalvelusihteerit. Vaativuustasojen kuvaus tai poliisihallinnon ammatti- ja asiantuntijatehtävien perustoimenkuvat eivät rikostietopalvelun toimenkuvia kokonaisuutena arvioiden tue virkojen sijoittamista vaaditulle vaativuustasolle 40.12. Pelkästään sillä perusteella, että virkojen toimenkuvissa on mainittu kansainväliseen viestiliikenteeseen ja sanomaprosessointiin liittyvät tehtävät, kuten perustoimenkuvien esimerkkitehtävissä tasoilla 40.10 ja 40.12, virkoja ei voida palkkausjärjestelmäsopimusta sovellettaessa virkojen tehtävien vaativuuden perusteella, erityisesti Keskusrikospoliisin tehtäviä kokonaisuutena tarkastellen, sijoittaa vaativuustasoille 40.10 tai 40.12.

Työryhmätyöskentelyn ja palkkausjärjestelmän testauksen merkityksen arviointi

Ennen palkkausjärjestelmäsopimuksen tekemistä sekä sen jälkeen poliisihallinnon tehtävien vaativuusluokituksen perusteita käsiteltiin eri työryhmissä. Vuoden 1999 aikana toimi ns. Paavolan työryhmä, jonka tehtävänä oli selvittää poliisihallinnon asiantuntijatehtävien vaativuuden arvioinnin perusteena olevat tekijät ja laatia samana vuonna Keskusrikospoliisissa suoritettavan uuden palkkausjärjestelmän testauksen pohjaksi ammatti- ja asiantuntijatehtävien vaativuustasokuvaukset ja perustoimenkuvat. Tässä yhteydessä vaativuustasojen 40.10 ja 40.12 perustoimenkuvauksiin sisällytettiin SETELI ry:n edustajan esityksestä esimerkkitehtävinä kyseisen vaativuustason ATK-tehtävistä mm. kansainväliset viestiliikenne- ja sanomaprosessointitehtävät ilman, että esimerkkitehtävien soveltumista mainittujen vaativuustasojen ja siten tasoille kuuluvien tehtävien vaativuuden kuvaamiseen olisi analyttisesti tarkasteltu. Paavolan työryhmän työn tuloksena valmistuivat edellä mainitut vaativuustasokuvaukset ja perustoimenkuvat, joita sitten käytettiin pohjana vuoden lopulla suoritettussa testauksessa.

Palkkausjärjestelmäsopimusta Paavolan työryhmän työn jälkeen edelleen valmisteltaessa vuonna 1999 suoritettussa Keskusrikospoliisin testauksessa ja vuoden 2001 alkupuolella suoritettussa lähes koko poliisihallinnon virkamieskuntaa koskeneessa testauksessa (testauksen piirissä oli noin 10 000 henkilöä), jossa myös Keskusrikospoliisi oli mukana, erimielisyyden kohteena olevat virat sijoitettiin Paavolan työryhmässä laaditun vaativuustasokuvauksen ja perustoimenkuvausten perusteella vaativuustasolle 40.08.

Sopimuksen tekemisen jälkeen toimi ns. Riipan työryhmä, jonka toimeksiantona oli selvittää poliisihallinnon IT-tehtävien sijoittumista uuden palkkausjärjestelmän vaativuustasoihin. Kysymys oli poliisihallinnon ammatti- ja asiantuntijatehtävien vaativuusluokituksen soveltamisesta IT-tehtävissä.

Kuten edellä on esitetty, erimielisyyden kohteena olevien tietoliikenneohjaajien ja tietoliikennetarkastajan virat eivät ole poliisihallinnon ATK-tehtäviä, vaan omanlaisiaan ammattitehtäviä. Edellä mainitut perustoimenkuvien esimerkkitehtävät koskevat ainoastaan ATK-tehtävissä toimivia henkilöitä. Esimerkkeillä on tarkoitettu kuvata Poliisin tietohallintokeskuksen palveluksessa olevien sekä Keskusrikospoliisin hallinto-osastolle sijoitettujen kansainvälisen viestiliikenteen ja sanomaprosessoinnin tehtävien ATK- ja IT-järjestelmätuessa ja -kehittämisessä toimivien ATK- ja IT-asiantuntijoiden tehtäväkuvaa ei sitä, että nämä tehtävät sellaisenaan substanssitehtävinä olisivat esimerkkejä mainitulle vaativuustasolle sijoitetun ATK-henkilöstön tehtävistä. Ammatti- ja asiantuntijatehtävien vaativuusluokituksen soveltamista IT-tehtävissä käsitelleen Riipan työryhmän loppuraportissa 28.1.2003 on puolestaan nimenomaisesti todettu, ettei työryhmä ole asettanut virkaehtosopimuksen liitteenä olevien asiantuntijatehtävien luokitusta kyseenalaiseksi, vaan tarkoituksena on ollut esittää asiantuntijoiden näkemys IT-tehtävien luokittelusta uudessa palkkausjärjestelmässä.

Paavolan työryhmän työ samoin kuin palkkausjärjestelmätestaus olivat osa palkkausjärjestelmäsopimuksen valmistelutyötä. Testaus ja sitä edeltänyt työryhmätyöskentely olivat yhteydessä toisiinsa. Työryhmässä esitetyt käsitykset tai arviot eri virkojen tehtävien vaativuustasoista tai virkojen sijoittumisesta tietyille vaativuustasoille sen enempää kuin testauksen yhteydessäkään tehdyt virkojen alustavat sijoittamiset vaativuustasoille eivät sitoneet osapuolia sopimusneuvotteluissa.

Vaikka esitettyjen vaatimusten mukaisesti katsottaisiinkin palkkausjärjestelmäsopimuksen allekirjoituspöytäkirjan liitteenä olevien perustoimenkuvaesimerkkien joko työryhmätyöskentelyn perusteella tai muuten tarkoittavan erimielisyyden kohteena olevia tehtäviä ja siten sovituksi siitä, että näiden tehtävien vaativuustason tulee olla 40.10 tai 40.12, esimerkkitehtävät ja niiden soveltaminen näin nyt puheena olevassa tapauksessa olisi mainittujen vaativuustasojen kuvauksista ja perustoimenkuvien sisällöstä edellä esitetty huomioon ottaen ristiriidassa sopimuksen pääsisällön kanssa. Valmistelutyölle ei voida antaa sellaista sitovaa merkitystä tätä erimielisyydsasiaa käsiteltäessä kuin Palkansaajajärjestö Pardia ry:n vaatimuksen hyväksyminen edellyttäisi. Näin erityisesti siksi, että erimielisyyden kohteena olevien virkojen toimenkuvien vaativuus ei vastaa vaativuustasoilla 40.10 ja 40.12 edellytettyä. ATK-tehtäviä koskevien perustoimenkuvaesimerkkien osalta on todettava, ettei vaativuustasoilla 40.10 tai 40.12 vaativuustasokuvausten perusteella edes voi olla kysymys kansainväliseen viestiliikenteeseen tai sanomaprosessointiin liittyvistä substanssitehtävistä.

Soveltamiskäytännön ja suoritettun vaativuusluokituksen sopimuksen mukaisuus

Valtion työmarkkinalaitos katsoo edellä esitetyillä perusteilla, että sisäasiainministeriön ja Keskusrikospoliisin noudattama vaativuusluokituksen soveltamiskäytäntö ja virkojen sijoittaminen vaativuustasoille on poliisihallinnon virkasuhteisen henkilöstön palkkausjärjestelmästä tehdyn tarkentavan virkaehtosopimuksen mukainen. Erimielisyyden kohteena olevien tehtävien toimenkuvat ja niiden perusteella arvioitu ja palkkatyöryhmissä vahvistettu tehtävien vaativuus eivät sellaisenaan vastaa vaativuustason 40.10 tai 40.12 tehtäviä, vaan vaativan ammattitehtävän tasoa ja vaativuustaso 40.06 on siten tehtävien vaativuuden analysoinnin perusteella näiden tehtävien oikea palkkausjärjestelmäsopimuksen mukainen vaativuustaso. Palkkausjärjestelmäsopimuksen tekemistä edeltäneen työryhmätyöskentelyn yhteydessä mahdollisesti vallinnut yhteinen käsitys vaativuustasojen 40.10 ja 40.12 esimerkkitehtävistä ei, vaikka sen katsottaisiin olevan osa sopimuksen sisältöä vaatimusten perusteena esitetyllä tavalla, voi olla perusteena sopimuksen pääsisällön ja tarkoituksen, palkan määräytymisen tehtävien vaativuuden perusteella, kanssa ristiriitaiselle sopimuksen soveltamiskäytännölle. Työryhmätyöskentely ei ole vaikuttanut erimielisyyden kohteena olevien virkojen tehtävien vaativuustason määrittämiseen edes palkkausjärjestelmän testauksissa. Uuden palkkausjärjestelmän valmistelutyö ei ole sitonut osapuolia sopimusneuvotteluissa.

5 §

Neuvotteluosapuolet totesivat, ettei neuvottelukysymyksestä saavutettu yksimielisyyttä. Puheenjohtaja totesi tämän jälkeen keskusneuvottelut päättyneeksi.

Teuvo Metsäpelto
Osastopäällikkö, valtion työmarkkinajohtaja

Vakuudeksi:

Mika Saarinen

Pöytäkirja tarkastettu:

lokakuun päivänä 2004

päivänä 2004

Tuomo Vainio

Ari Komulainen

LITTEET ***Paikallisneuvottelujen pöytäkirja siinä mainittuine liitteineen***

Paavolan työryhmän mietintö 30.9.1999

Riipan työryhmän mietintö 28.1.2003

Keskusrikospoliisin selvitys tietopalvelusihteerien toimenkuvista 10.4.2003 *)

Keskusrikospoliisin palkkatyöryhmän pöytäkirja 17.12.2003